

Meerjarenstrategie Wateropleidingen 2025-2030

Stroomversnelling in waterkennis

Al meer dan 30 jaar is Wateropleidingen dé vakopleider voor de watersector. Samen met onze partners brengen we praktijkgerichte en actuele waterkennis op een hoger peil. Met een uniek aanbod brengen we waterkennis in een stroomversnelling en zorgen we ervoor dat waterprofessionals zich blijven ontwikkelen. We zijn proactief aangehaakt bij de ontwikkelingen in de sector en bewegen mee met de opleidingsvragen van onze stakeholders.

Dit is Wateropleidingen

Wateropleidingen werd in 1993 opgericht dóór en vóór de watersector, met VEWIN, KNW (Koninklijk Nederlands Waternetwerk) en KWR als grondleggers. Een deel van deze founding fathers is tot op de dag van vandaag vertegenwoordigd in onze Raad van Toezicht. Dat zorgt voor een blijvend sterke verankering in het werkveld en stelt ons in staat het vakmanschap en de deskundigheid binnen de sector niet alleen te borgen, maar ook continu te ontwikkelen en te vernieuwen. Wateropleidingen is een stichting zonder winstoogmerk en krijgt geen bekostiging of instandhoudingsbijdrage vanuit de sector.

Het stevige fundament van Wateropleidingen

Het stevige fundament van Wateropleidingen komt tot uiting in de volgende vijf uitgangspunten:

1. Wateropleidingen is dé vakopleider voor de watersector

Wateropleidingen staat voor technisch vakmanschap, inhoudelijke diepgang en actuele kennis. Samen zijn deze elementen de basis van een deskundige watersector en vormen ze ons fundament.

2. Wateropleidingen maakt kennis toepasbaar in de praktijk

Wij vertalen actuele ontwikkelingen en onderzoeksinzichten naar praktisch toepasbare kennis en vaardigheden voor waterprofessionals. Op die manier brengen we beleid, innovatie en uitvoering samen en zorgen we dat ons opleidingsaanbod direct bijdraagt aan een duurzame, veilige en toekomstbestendige watersector.

3. De mens is het hart van de watersector én van Wateropleidingen

Wij investeren in mensen: in hun vakmanschap, groei, wendbaarheid en samenwerking. Zo bouwen we aan een sector die aantrekkelijk, inclusief en toekomstgericht is – voor de generaties van nu én die van morgen.

4. Verantwoord vernieuwen: verbinden van technologie en vakmanschap

We benutten digitalisering, data en AI om leren en werken slimmer te maken. Dat doen we verantwoord, betrouwbaar en altijd in dienst van vakmanschap.

5. Buiten de ‘waterbubbel’

Wij verbinden professionals in de watersector met hun omgeving; met beleid (bijvoorbeeld: welke richtlijnen zijn relevant en hoe kun je jouw kennis inzetten om beleid te beïnvloeden) en met maatschappij, bedrijven en burgers. Op die manier helpen we hen te begrijpen in welke bredere context zij werken.

Wateropleidingen maakt kennis betekenisvol door maatschappelijke vraagstukken, technologie en vakmanschap samen te brengen. Zo laten we professionals buiten de grenzen van de eigen ‘waterbubbel’ kijken en handelen ze met vertrouwen in een wereld vol verandering.

De waterprofessional in breder perspectief

Wateropleidingen verbindt professionals in de watersector met hun omgeving. Waarom we dat zo belangrijk vinden? De watersector staat niet op zichzelf. Beleid, maatschappelijke ontwikkelingen, bedrijven en burgers hebben allemaal invloed op het werk van waterprofessionals — en andersom. Waterprofessionals die deze wisselwerking kennen en begrijpen, kunnen hun vak nóg beter uitvoeren en hun capaciteiten en kennis beter benutten. En dat draagt bij aan een wendbare en toekomstbestendige watersector.

Concreet betekent dit dat Wateropleidingen:

...verbinding legt tussen praktijk en beleid

We leren professionals hoe wet- en regelgeving hun werk beïnvloedt, waarom bepaalde beleidskeuzes worden gemaakt en hoe zij vanuit hun vak input kunnen leveren aan beleid.

...aandacht heeft voor maatschappelijke vraagstukken

We verbinden thema's zoals duurzaamheid, klimaatadaptatie, circulariteit, participatie of energiegebruik aan het dagelijkse werk van de professional.

...samenwerking stimuleert met bedrijven en ketenpartners

Veel uitdagingen in de watersector vragen om samenwerking tussen gemeenten, waterschappen, adviesbureaus, ingenieursbureaus en technologiebedrijven. Wateropleidingen maakt die verbanden zichtbaar en versterkt ze, niet alleen door middel van opleidingen en cursussen maar ook met bijvoorbeeld themabijeenkomsten

...professionals verbindt met burgers

We besteden aandacht aan communicatie, participatie, gedrag en het betrekken van inwoners bij wateropgaven.

Onze Meerjarenstrategie 2025-2030

We opereren in een speelveld dat steeds complexer wordt en waarin verwachtingen voortdurend veranderen. Dit vraagt om bewuste keuzes in een spanningsveld tussen groei en robuustheid, tussen een integrale benadering en vakspecifieke expertise, en tussen technologische vernieuwing – zoals de inzet van AI – en de blijvende waarde van vakmanschap en techniek.

Externe factoren hebben een steeds grotere invloed op de koers van de watersector. Denk aan maatschappelijke en politieke ontwikkelingen, zoals populisme en politiek waarin feiten minder leidend zijn, de groeiende urgentie van waterveiligheid en cybersecurity, en de kansen die ontstaan wanneer water nadrukkelijker op de maatschappelijke agenda wordt geplaatst.

Tegelijkertijd bevindt de sector zich midden in een grote transitie op het gebied van menskracht. Vergrijzing, personeelstekorten en generatieverschillen vergroten de noodzaak om te investeren in nieuw talent, diversiteit en veranderende leerbehoeften. Dat vraagt om voortdurende vernieuwing in onze didactiek, eigentijdse digitale leervormen en innovatieve manieren om kennis impactvol over te dragen.

Bewuste keuzes maken doet Wateropleidingen gedegen en gefundeerd. Met behulp van ons Waterkompas wegen we onze beslissingen nauwkeurig af voordat we koers bepalen.

Van brainstorm naar strategie

Onze nieuwe Meerjarenstrategie is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met stakeholders uit de hele watersector. Door middel van een reeks strategiesessies en een breed opgezet symposium hebben we waardevolle input verzameld van medewerkers, partners, klanten en andere betrokkenen. In deze open en interactieve bijeenkomsten zijn de grote vragen en uitdagingen verkend waar zowel Wateropleidingen als de bredere watersector de komende jaren mee te maken krijgt. Tijdens brainstormsessies en workshops zijn thema's, trends en aandachtspunten verzameld die de basis vormen van de Meerjarenstrategie Wateropleidingen 2025-2030. Deze gezamenlijke aanpak heeft geleid tot een breed gedragen toekomstvisie. Daarmee spelen we in op veranderende behoeften en sluiten we aan bij de innovaties en ontwikkelingen binnen de watersector.

Om richting te geven aan onze strategie, zijn 5 thema's benoemd. Deze thema's vormen het startpunt voor verdere uitwerking in programma's en projecten.

- ❖ Onze positie
- ❖ Uitdagingen in de sector
- ❖ Mens
- ❖ Technologie
- ❖ Maatschappij

Deze thema's vormen het vertrekpunt van ons Waterkompas; een afwegingskader waarmee we groei, innovatie, ambitie, focus en wendbaarheid aan elkaar verbinden. Dit Waterkompas begeleidt ons in het maken van keuzes voor 2025-2030. We blijven trouw aan onze unieke rol in de watersector — met een scherpe visie op waar wij écht het verschil maken: vakkennis in de watersector naar een hoger peil brengen door middel van inspirerende, praktijkgerichte en actuele opleidingen van het hoogste niveau.

Onze positie

Balanceren tussen ambitie en realiteit

De internationale wateruitdagingen bieden kansen die direct aansluiten bij onze missie om mee te bouwen aan een goede toekomst voor de watersector. Wereldwijd groeit de behoefte aan kennis en opleiding op het gebied van waterbeheer, waterkwaliteit, klimaatadaptatie, droogte, verzilting en waterveiligheid. Via World Water Academy zetten we Nederlandse expertise in buiten de landsgrenzen en werken we samen met (internationale) partners om lokale kennis en capaciteit te versterken. Deze kennisuitwisseling verrijkt onze eigen didactiek, vergroot ons inzicht in mondiale leerbehoeften en versterkt onze positie als toonaangevende opleider voor waterprofessionals.

De internationale groei vraagt om wendbaarheid en bewuste keuzes: we zijn niet overal actief, maar juist daar waar we waarde kunnen toevoegen en bijdragen aan duurzame ontwikkeling. World Water Academy fungeert daarbij als strategisch instrument: een etalage van Nederlands vakmanschap én een leerplatform dat nieuwe inzichten terugbrengt naar Wateropleidingen en de sector.

Focus en prioriteit blijven essentieel. We richten onze energie op initiatieven die passen bij onze missie en die onze positie in de sector versterken. Tegelijkertijd houden we ruimte om flexibel in te spelen op kansen en trends. Wendbaarheid zonder koersverlies is daarbij onze kracht.

De komende jaren:

- versterken we onze eigen kracht en identiteit
- werken we strategisch samen met partners – nationaal én internationaal
- brengen we meer richting, structuur en focus aan
- scherpen we onze missie en visie verder aan
- kiezen we bewust onze plek in de keten: we zijn opleider en verbinder van waterprofessionals, binnen Nederland én wereldwijd

Uitdagingen in de sector

Kennis en praktijk met elkaar verbinden

De uitdagingen waar de watersector mee te maken heeft, worden steeds complexer en urgenter. PFAS, nitraatproblematiek, gewasbeschermingsmiddelen en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), klimaatverandering en watertekorten zijn voorbeelden van thema's die maatschappelijke, politieke én praktische impact hebben. Het is belangrijk dat de kennis over dit soort vraagstukken in de sector landt, ontsloten wordt en in de praktijk kan worden toegepast.

Binnen de sector is vaak nog sprake van een monodisciplinaire houding, met te weinig aandacht voor het bredere kader waarin wateropgaven zich afspelen. Om echt stappen te zetten, is het belangrijk dat waterprofessionals de context begrijpen: hoe werkt een gemeente, een provincie of een waterschap en hoe grijpen hun rollen in elkaar? Tegelijkertijd is de implementatie van nieuwe technieken in de praktijk vaak traag. Er is behoefte aan interdisciplinaire samenwerking en kennisdeling die beleidsontwikkelingen, onderzoek en praktijk met elkaar verbindt.

Voor Wateropleidingen is het de vraag welke rol we willen spelen in dit krachtenveld. Het is niet vanzelfsprekend dat wij dé plek zijn waar alle inhoudelijke kennis verzameld en doorgegeven wordt. Maar we kunnen wél waarde toevoegen. We brengen kennis en vaardigheden over én scheppen voorwaarden waardoor anderen die kennis praktisch kunnen benutten.

De komende jaren:

- zorgen we voor de praktische toepasbaarheid van kennis door het vertalen van beleids- en onderzoeks-ontwikkelingen naar het dagelijks werk van professionals.
- versnellen we kennisoverdracht door middel van nieuwe leervormen en experimenten, zoals praktijkdagen, sprintweken en inspirerende leerlocaties die kennisdeling en innovatie tastbaar maken.

Mens

Kennis behouden en onderwijs vernieuwen

De mens vormt het hart van de watersector én van Wateropleidingen. De komende jaren krijgt de sector te maken met ingrijpende verschuivingen: vergrijzing en kennisverlies, de instroom van een nieuwe generatie met andere waarden en nieuwe ideeën over werk-privébalans, en een groeiende behoefte aan diversiteit en inclusie. Veel waardevolle expertise dreigt te verdwijnen wanneer ervaren vakmensen uitstromen, terwijl nieuwe medewerkers nog zoekende zijn naar context en overzicht. Tegelijkertijd neemt de druk toe om aantrekkelijk te blijven als werkgever en opleider in een snel veranderende, internationale en veeleisende samenleving en op een krappe arbeidsmarkt.

De sector kent een hogere door- en uitstroom van medewerkers en een kloof tussen generaties. Jongere professionals hechten aan flexibiliteit, betekenisvol werk en balans, en dat sluit niet altijd aan bij bestaande werkculturen. Bovendien wordt de sector nog vaak als homogeen en traditioneel ervaren, wat de instroom van nieuw en breder talent belemmert — met name van mensen met verschillende culturele achtergronden.

De uitdaging is om de watersector aantrekkelijker, inclusiever en eigentijds te maken. Dat vraagt om flexibele loopbaanpaden, een sterker imago en ruimte voor nieuwe vormen van leren en samenwerken. Tegelijkertijd is het essentieel de waarde van certificering en kwaliteit te behouden in een context waarin deelnemers en werkgevers steeds vaker snelle, resultaatgerichte leertrajecten verwachten.

Welke rol wil en kan Wateropleidingen vervullen in deze transitie? Onze kracht ligt vooral in het faciliteren en versterken van bestaande bewegingen binnen de sector, niet in het overal zelf nemen van het voortouw. We dragen bij aan een sector waarin ervaring en nieuw talent elkaar versterken — waar kennis niet verloren gaat, maar zich blijft ontwikkelen.

De komende jaren richten we ons op de volgende activiteiten:

- Het onderwijs dat we maken, is toegankelijk en cultuursensitief. Op die manier bereiken we nieuwe doelgroepen en dragen we bij aan de toegankelijkheid van de watersector.
- We spelen in op andere leerbehoeften van de nieuwe generatie cursisten door onze didactiek en beoordelingsvormen voortdurend te vernieuwen, met behoud van kwaliteit en validiteit.

- Om kennis en ervaring te behouden voor de volgende generatie, ondersteunen we organisaties bij kennisborging en duurzame kennisoverdracht. We ontwikkelen en faciliteren instrumenten zoals kennis scans, onboarding-trajecten en cursussen en helpen organisaties bij het formuleren van een eigen kennisborgingsstrategie.
- We investeren in het werven en didactisch ontwikkelen van nieuwe docenten voor onze organisatie en bewaken op die manier de unieke toegevoegde waarde van Wateropleidingen.

Technologie

Verantwoord en effectief innoveren

Technologische ontwikkelingen veranderen in hoog tempo de manier waarop de watersector werkt en leert. Digitalisering, kunstmatige intelligentie (AI) en data gedreven werken bieden grote kansen voor efficiënter beheer, beter inzicht en innovatie. Tegelijkertijd stellen ze nieuwe eisen aan kennis, vaardigheden en veiligheid.

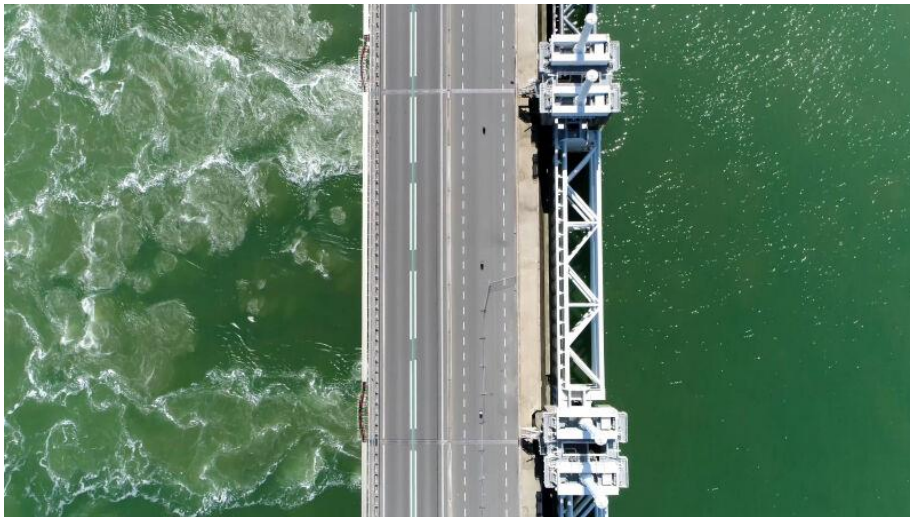
De toenemende afhankelijkheid van digitale systemen maakt de sector kwetsbaar voor storingen en cyberaanvallen. Het is daarom van strategisch belang om het bewustzijn, de kennis en de digitale vaardigheden van waterprofessionals te versterken.

Daarnaast verandert technologie ook het leerproces zelf. AI, ChatGPT en andere digitale leertools maken kennis sneller toegankelijk en bieden mogelijkheden voor individueel maatwerk. De uitdaging is om deze innovaties verantwoord en effectief in te zetten, met oog voor validiteit, betrouwbaarheid en de menselijke maat.

Bij Wateropleidingen vervult technologie een dubbele rol: het is een onderwerp binnen onze opleidingen én het is een instrument om het leren zelf te vernieuwen.

De komende jaren:

- integreren we digitale vaardigheden, AI en data-geletterdheid nog verder in ons curriculum.
- moderniseren we tegelijkertijd onze eigen leervormen.
- bereiden we professionals verder voor op een toekomst waarin digitale kennis en technologische innovatie een vanzelfsprekend onderdeel zijn van vakmanschap in de watersector.

Maatschappij

Verder kijken dan de eigen 'waterbubbel'

De maatschappelijke context verandert in hoog tempo en stelt de watersector voor fundamentele vragen. Ontwikkelingen zoals afnemend vertrouwen in instituties, toenemende complexiteit in omgevingsmanagement en de snelle opkomst van technologie – met name kunstmatige intelligentie – zorgen voor een dynamisch en soms onzeker speelveld.

In zo'n omgeving is het essentieel om te weten welke kennis, vaardigheden en contextbegrip nodig zijn om wendbaar te blijven.

De sector wordt geconfronteerd met snelle innovaties en kortere levenscycli van kennis en vaardigheden. Wat vandaag actueel is, kan morgen verouderd zijn. Dit vraagt om een cultuur van voortdurend leren en regelmatige actualisatie van kennis en methoden. Tegelijkertijd groeit de behoefte aan vaardigheden die verder reiken dan techniek alleen: samenwerken in een maatschappelijke context, omgaan met belangentegenstellingen en het leggen van verbindingen met burgers, bedrijven en bestuurders.

In dit krachtenveld wordt van de watersector gevraagd om nadrukkelijker buiten de eigen 'waterbubbel' te treden. Samenwerking met andere domeinen – zoals energie, landbouw, gezondheid en technologie – is noodzakelijk om integrale oplossingen te ontwikkelen. Daarbij ontstaat een spanning tussen vakspecifieke expertise en een breed, integraal perspectief. Beide zijn onmisbaar, maar vragen om een doordachte balans.

Daarnaast groeit de behoefte aan houvast en betrouwbaarheid in een tijd van snelle verandering. Certificering en accreditatie blijven waardevolle ankers, maar roepen ook de vraag op of traditionele vormen nog volstaan, of dat nieuwe manieren van valideren nodig zijn.

Wateropleidingen sluit zich actief aan bij kennispartners zoals STOWA, KWR, VEWIN, Unie van Waterschappen, Stichting RIONED en Deltares, maar ook bij universiteiten, hogescholen, kennisinstellingen en advies- en consultancybureaus die een rol spelen in onderzoek, beleid en praktijkontwikkeling. We voeren overleg met deze partijen, bezoeken kennisdagen en gaan unieke samenwerkingsverbanden aan. Onze samenwerking reikt daarmee verder dan de traditionele partners binnen de sector: we zoeken nadrukkelijk de verbinding met nieuwe kennisnetwerken en innovatie-ecosystemen. En dat werpt zijn vruchten af: we zijn steeds vaker aanwezig en worden steeds beter gekend.

De veranderende maatschappelijke context en de opkomst van AI brengen zowel kansen als ongemak met zich mee. Wateropleidingen positioneert zich daarom actief als gids en partner binnen de sector – dicht bij de praktijk, maar met een scherpe blik op nieuwe kennisstromen. We blijven ontvanger, vertaler en verspreider van kennis, met als doel de sector wendbaar en toekomstbestendig te houden.

De komende jaren:

- versterken we de cultuur van continu leren, zodat kennis en vaardigheden snel meebewegen met ontwikkelingen.
- zoeken we actief verbinding met andere domeinen zoals energie, landbouw, gezondheid en technologie om integrale oplossingen te ontwikkelen.
- vernieuwen we certificering en validering, zodat betrouwbaarheid geborgd blijft in een snel veranderende omgeving.
- werken we intensiever samen met een breder netwerk van kennispartners, waarbij Wateropleidingen optreedt als gids, vertaler en verspreider van nieuwe kennis.

Tot slot

Stroomversnelling in waterkennis: door in beweging te blijven, bewuste en eigen keuzes te maken, onze relaties verder te verstevigen, nieuwe bruggen te slaan en onze kennis en ervaring te blijven delen, werken we aan een duurzame, veerkrachtige en toekomstbestendige watersector. Het water stroomt, laten we de stroom samen versnellen!

